

Przykład arkuszy do diagnozy pedagogicznej dla dzieci w wieku 6-10 lat

Mirosława Pleskot

(Materiał powstał na spotkaniach w ramach „Klubu Nauczyciela Terapii Pedagogicznej”)

Od blisko roku przy MSCDN Wydział w Warszawie funkcjonuje „Klub Nauczyciela Terapii Pedagogicznej”. Ideą, która przyświecała utworzeniu „Klubu”, była integracja środowiska nauczycieli zajmujących się terapią pedagogiczną oraz wzajemna wymiana doświadczeń i poznawanie nowych, ciekawych metod pracy. Głównym problemem, którym zajęliśmy się bieżącego roku, było diagnozowanie dzieci.

Prowadzenie diagnozy pedagogicznej powinno być ważnym elementem w pracy nauczyciela terapii pedagogicznej, gdyż musi on odpowiednio zaplanować i dostosować zajęcia korekcyjno – kompensacyjne do możliwości i potrzeb dziecka. Analizując opinię psychologiczną, często uzyskuje on dość ogólne informacje na temat dysharmonii rozwojowych danego dziecka. Dlatego czasem konieczna jest szczegółowa, własna diagnoza pedagogiczna.

W związku z powyższym, w wyniku wspólnej pracy w ramach spotkań w „Klubie”, powstały prezentowane poniżej arkusze diagnostyczne.

Opracowane arkusze dotyczą:

- percepcji wzrokowej
- percepcji słuchowej
- orientacji w przestrzeni.

Stanowią one propozycję, którą każdy nauczyciel może wykorzystać jako zbiór zadań diagnostycznych lub też jako wzór, przykład konkretnych ćwiczeń, służących usprawnianiu u dziecka zaburzonej funkcji.

Arkusz diagnostyczno-ćwiczeniowy – percepcja wzrokowa

1. RUCHY GAŁEK OCZNYCH

Opis ćwiczenia

- Dziecko wodzi wzrokiem za przedmiotem (ołówek, pisak, itp.) trzymanym przez nauczyciela w odległości 30cm. Przedmiot zmienia położenie wg zasad:
 - ruch poziomy – lewo, prawo
 - ruch pionowy – góra, dół
 - ruch skośny
 - ruch kolisty – z ruchem wskazówek zegara i w przeciwną stronę.
- Nauczyciel obserwuje ruchy gałek ocznych dziecka, zwracając uwagę na następujące elementy:
 - czy nadąża wzrokiem za obserwowanym przedmiotem
 - czy potrafi skupić wzrok na obserwowanym przedmiocie
 - czy dziecko pracuje równocześnie obydwoma oczyma, czy też ktoś z nich „nie nadąża”, „ucieka”
 - czy dziecko nie skarży się na ból oczu
 - czy występują „przyruchy”, np.: poruszanie głową, rękami, dziecko siedzi niespokojnie.

Wnioski

- Wszelkie zaobserwowane u dziecka trudności z wykonywaniem powyższych zadań są sygnałem dla nauczyciela do włączenia w program korekcyjno-kompensacyjny ćwiczeń wspomagających i stymulujących pracę i ruch gałek ocznych.
- Przykładem mogą być następujące ćwiczenia:
 - wodzenie wzrokiem po kształtach: przedmioty codziennego użytku, figury geometryczne o różnej wielkości – wodzenie obuocznym, jednym okiem
 - przeskakiwanie wzrokiem z przedmiotu na przedmiot, położonych blisko i w oddaleniu
 - wodzenie wzrokiem wg konkretnych linii (jak przy czytaniu), itp.
 - ćwiczenia w obserwowaniu poruszających się przedmiotów, np.: samochodów na ulicy, pływających rybek w akwarium, poruszającej się piłki.

Ważne:

- Zastosowane przez nauczyciela ćwiczenia powinny zawsze uwzględniać:
- bezpieczeństwo i higienę oczu
 - spokojny ruch gałek ocznych w różnych kierunkach
 - element zabawy.

2. ANALIZA WZROKOWA**A) WYODRĘBNIANIE DROBNYCH ELEMENTÓW NA MATERIALE ABSTRAKCYJNYM – NIELITEROWYM****Opis ćwiczenia dla dzieci młodszych:**

- Dziecko otrzymuje obrazek np.: mandalę z wzorami geometrycznymi. Zadaniem jego jest zaznaczenie
 - pokolorowanie danych elementów wskazanych przez nauczyciela, np.: wyszukanie i pokolorowanie wszystkich kółek.

Dla dzieci starszych

- Dajemy trudniejszy obrazek o złożonym ułożeniu figur geometrycznych. Dziecko ma wyszukać, np.: wszystkie elementy i policzyć wszystkie trójkąty.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje pracę dziecka, zwracając uwagę na:
 - samodzielność wykonania pracy
 - łatwość w wyszukiwaniu danych elementów
 - sposób wykonania – czy wszystkie elementy zostały pokolorowane – zaznaczone.

- Dodatkowym elementem, jaki nauczyciel uzyskuje podczas obserwacji tego ćwiczenia jest:
 - u dzieci młodszych
 - postawa dziecka podczas rysowania
 - sposób wypełniania przestrzeni – czy mieści się w obrębie linii
 - u wszystkich
 - występowanie przyruchów, skupienie i koncentracja.

B) WYODRĘBNIANIE DROBNYCH ELEMENTÓW NA MATERIALE LITEROWYM**Opis ćwiczenia:**

- Dziecko dostaje kartę z rozsypanką literową – litery mogą być napisane jednym rodzajem czcionki lub trudniejsza odmiana – różną czcionką z powtarzającą się jedną literą. Zadaniem dziecka jest wyszukać i zaznaczyć kolorem wszystkie litery, np.: k, a

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje pracę dziecka, zwracając uwagę na:
 - samodzielność wykonywania pracy
 - łatwość wyszukiwania wskazanej litery, szczególnie przy różnych czcionkach
 - sposób wykonania – czy wszystkie litery zostały wyszukane i zaznaczone
 - czy dziecko myliło wskazane litery z innymi.

3. SYNTEZA WZROKOWA**Opis ćwiczenia dla dzieci młodszych:**

- Dziecko ma ułożyć obrazek z 10 elementów. Elementy mogą być pocięte w różny sposób:
 - z zachowaniem linii prostych-łamanych
 - z zachowaniem linii nieregularnych – krzywych
 - zróżnicowanych – proste, łamane i krzywe.
- Łatwiejsza odmiana ćwiczenia polega na tym, że dziecko widzi obrazek w całości i układa wg wzorca.
- Trudniejsza – dziecko układa z pamięci, sugerując się elementami do siebie pasującymi.
- Pytamy dziecko, czy spróbuje ułożyć obrazek bez wzorca, czy chce od początku patrzeć na cały obrazek.

Dla dzieci starszych

- Dziecko ma ułożyć obrazek z 30 elementów. Pozostała część opisu jw.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje wykonywanie zadania, zwracając uwagę na:
 - samodzielność wykonania
 - tempo wykonania

- sposób organizacji pracy – czy dziecko układa wg treści elementów, czy wg linii pasujących do siebie elementów
- doprowadzenie pracy do końca.

4. KOORDYNACJA WZROKOWO – RUCHOWA

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest rysować po zaznaczonych, przerywanych liniach lub dokończyć rysunek wg wzoru, mieszcząc się w danych ograniczeniach i zachowując kształt wzoru.
- Rysunek dla dziecka może być dwojakiego rodzaju:
 - linie przerywane tworzą jakąś całość – obraz np.: trasę wyprawy do skarbu ukrytego w ruinach zamku, kosz z owocami itp.
 - linie przerywane tworzą wzory – szlaczki literopodobne w ograniczonym od góry i dołu polu.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - trzyma się wyznaczonej linii i jaka ona jest
 - mieści się w ograniczeniach
 - zachowuje kształt wzoru.
- Dodatkowym elementem, jaki możemy tu zaobserwować, to:
 - uchwyt ołówka – kredki
 - nacisk
 - postawa podczas pisania
 - ułożenie kartki
 - ciągłość linii.

Arkusze diagnostyczno-ćwiczeniowy – percepcja słuchowa

1. ANALIZA SŁUCHOWA

A) ANALIZA ZDAŃ

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest policzyć słowa w zdaniu wypowiedzianym przez nauczyciela. Zdania są zróżnicowane. Zaczynamy od najkrótszego. Liczba zdań – od 3 do 5.
 - Proponowane zdania
 - Kotek pije mleko.
 - Mała Kasia lubi jeść lody.
 - Dziś od rana padał biały, puszysty śnieg.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - słucha wypowiedzianych zdań, czy bardziej zwraca uwagę na ruch ust nauczyciela

- czy powtarza sobie zdania i np.: liczy na palcach wyrazy
- czy prosi o powtórzenie zdania
- czy podaje prawidłową liczbę wyrazów.

- Dodatkowym elementem, jaki możemy tu zaobserwować, to:
 - czy dziecko np.: „nadstawia” któreś ucho podczas słuchania
 - czy potrafi się skupić.

B) ANALIZA SYLABOWA WYRAZÓW

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest podzielić wypowiedziane przez nauczyciela słowa na sylaby. Wyrazy są zróżnicowane pod względem ilości i rodzaju sylab: otwarte i zamknięte.
- Dla uczniów starszych utrudnienie polecenia: dziecko ma wskazać drugą sylabę.
 - Proponowane wyrazy:
 - koza, kałuża, pomidory, lokomotywa
 - bloki, tygrys, kot, fabryka, agrafka
 - armata, skrzyżowanie, wartościowanie.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - słucha wypowiedzianych wyrazów, czy bardziej zwraca uwagę na ruch ust nauczyciela
 - czy powtarza sobie wyrazy i np.: liczy na palcach sylaby, klaszcze
 - czy prosi o powtórzenie wyrazu
 - czy prawidłowo dzieli wyrazy na sylaby.

C) ANALIZA GŁOSKOWA WYRAZÓW

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest podzielić wypowiedziane przez nauczyciela słowa na głoski. Wyrazy są zróżnicowane pod względem długości.
 - Proponowane wyrazy:
 - lody, kolory, młynek, salamandra, armata, kalosze, dżudo, ryby.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - słucha wypowiedzianych wyrazów, czy bardziej zwraca uwagę na ruch ust nauczyciela
 - czy powtarza sobie wyrazy i np.: liczy na palcach głoski
 - czy prosi o powtórzenie wyrazu
 - czy prawidłowo dzieli wyraz na głoski.

D) WYODRĘBNIANIE GŁOSEK

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest podać, jaką słyszy głoskę we wskazanym przez nauczyciela miejscu wyrazu. Wyodrębniamy głoski w nagłosie, wygłosie, śródgłosie, zarówno samogłoski, jak i spółgłoski.
- Dla uczniów starszych utrudnienie polecenia: dziecko ma wskazać jaką głoskę występuje po danej głosce, np.: jaką głoskę słyszysz po „r”.
 - Proponowane wyrazy:
 - nagłos: okno, kłamka, drabina, brama, ekran, oaza
 - wygłos: grzyby, pies, Dorota, zeszyt, kwiatki

E) PORÓWNYWANIE WYRAZÓW

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest podać, czy usłyszane pary wyrazów różnią się między sobą, jeśli tak, to którą głoską – na początku, w środku czy na końcu i jakie to głoski.
 - Proponowane wyrazy:
 - tata-data, klon-glon, krem-kret, nos-sos, piec-pies, buk-byk, maska-macka.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - powtarza sobie wyrazy szeptem, w myśli, głośno
 - prosi o powtórzenie par wyrazów
 - prawidłowo różnicuje głoski i wskazuje miejsce różnicy
 - które miejsce w wyrazie, w wysłuchiwanie głosek, sprawia mu większy kłopot

F) ZMIANA WYRAZU POPRZEZ USUNIĘCIE GŁOSKI W NAGŁOSIE

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest podać, jaki wyraz powstanie, jeśli z podanego przez nauczyciela słowa odrzuci pierwszą głoskę.
 - Proponowane wyrazy:
 - krok – (rok), brama – (rama), smak – (mak), glina – (lina), smalec – (malec).

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - powtarza sobie wyrazy szeptem, w myśli, głośno
 - prosi o powtórzenie wyrazów
 - prawidłowo analizuje wyrazy.

2. SYNTEZA SŁUCHOWA

A) SYNTEZA ZDAŃ

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest ułożyć prawidłowe zdanie z podanej przez nauczyciela rozsypanki.
 - Proponowane zdania:
 - stole – leżą – Na – długopisy.
 - motylek – Nad – lata – łąką – kolorową.
 - w – Dzieci – grają – piłkę.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - powtarza sobie kilka razy wyrazy
 - prosi o powtórzenie
 - podaje prawidłowo uporządkowane zdanie.

B) SYNTEZA SYLABOWA WYRAZÓW

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest powiedzieć w całości wypowiedzane sylabami słowa. Wyrazy są zróżnicowane pod względem ilości i rodzaju sylab: otwarte i zamknięte.
 - Proponowane wyrazy:
 - mle-ko, war-kot, war-ca-by, mas-ka-ra-da, ka-lo-ry-fe-ry.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - słucha wypowiedzanych wyrazów, czy bardziej zwraca uwagę na ruch ust nauczyciela
 - powtarza sobie sylaby
 - prosi o powtórzenie
 - podaje prawidłowe wyrazy
 - ma trudności z dłuższymi wyrazami.

C) SYNTEZA GŁOSKOWA WYRAZÓW

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest powiedzieć w całości wypowiedzane głoskami słowa. Wyrazy są zróżnicowane pod względem długości.
 - Proponowane wyrazy:
 - s-o-s, g-r-a, b-r-a-t, w-a-r-k-o-cz, r-y-b-a-c-y.

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - słucha wypowiedzanych wyrazów, czy bardziej zwraca uwagę na ruch ust nauczyciela
 - powtarza sobie głoski
 - prosi o powtórzenie wyrazu
 - prawidłowo podaje wyraz w całości.

D) TWORZENIE SŁÓW OD PODANYCH SYLAB

Opis ćwiczenia

- Zadaniem dziecka jest powiedzieć w całości wyrazy, poprzez odgadnięcie i dopowiedzenie brakującej sylaby – tylko jednej.
 - Proponowane wyrazy:
 - ma- (mama, mata, masa, itp.)
 - do- (domy, doły, dosyć, itp.)
 - warko- (warkoczyk, warkocze)
 - kole-..... (kolega, koledzy)
 - zeszy-.... (zeszyty, zeszytik)
 - -lec (palec, malec, walec, smalec)
 - -wa (krowa, mowa, sowa)
 - -ty (buty, koty, taty)
 - -tuszek (kwiatuszek, fartuszek)
 - -wody (zawody, powody).

Wnioski:

- Nauczyciel obserwuje, czy dziecko:
 - słucha wypowiedzianych wyrazów, czy bardziej zwraca uwagę na ruch ust nauczyciela
 - powtarza sobie głoski
 - prosi o powtórzenie wyrazu
 - prawidłowo podaje wyraz w całości.

Arkusze diagnostyczne – ćwiczeniowy – orientacja w przestrzeni

1. Ćwiczenia ruchowe wymagające znajomości stron: prawa, lewa oraz podstawowych pojęć orientacji w przestrzeni: tył, przód, nad, pod, za, itp.

a) Musztra

- wykonywanie zwrotów w przestrzeni wg poleceń nauczyciela: w prawo, w lewo, w tył przez lewe ramię, itp.

b) Inne przykłady ćwiczeń w zakresie orientacji przestrzennej:

- wykonywanie określonych czynności wg poleceń nauczyciela, np.:
 - stań tyłem do ściany, w prawą rękę weź np.: zeszyt, w lewą gumkę
 - kopnij piłkę lewą stopą
 - na prawym kolanie połóż woreczek
 - lewą ręką złap prawe ucho, prawym łokciem dotknij lewe kolano
 - stań naprzeciw mnie, pokaż prawą ręką moje prawe ramię, lewą ręką pokaż moją prawą stopę.

2. Rysowanie i wypełnianie kompozycji w zakresie orientacji przestrzennej

- a) Rysunkowe dyktando (na tablicy lub na kartce) wg instrukcji słownej nauczyciela np.:
 - ręką, którą piszesz, weź żółtą kredkę
 - narysuj na górze kartki słońce
 - pod słońcem, na środku kartki narysuj domek
 - z prawej strony domku narysuj drzewo, a z lewej strony domku – płotek
 - pod drzewem narysuj 5 kwiatków
 - obok słońca, narysuj 3 chmurki.

- b) Wypełnianie kolorem elementów obrazka wg poleceń nauczyciela – dowolna kolorowanka z dużą ilością elementów, np.:
 - pokoloruj na niebiesko trzy kwiatki, które widzisz po prawej stronie płotu
 - pokoloruj na zielono wszystkie listki na krzaku, który widzisz pomiędzy drzewem a płotem.

3. Rysowanie kompozycji w zakresie znajomości schematu ciała:

- a) Rysowanie postaci człowieka i uzupełnianie danych elementów wg. poleceń nauczyciela np.:
 - narysuj ołówkiem postać człowieka – kogo chcesz
 - dorysuj mu w prawej ręce piłkę, latawiec w lewej ręce
 - dorysuj mu ochraniacz na prawym kolanie
 - obok prawej stopy narysuj deskorolkę
 - na lewej stopie dorysuj kolorową skarpetę, itd.

Wstępne założenia diagnozy pedagogicznej w zakresie umiejętności czytania i pisania dzieci w wieku 6-13 lat

Uczniowie ze specyficznymi problemami w nauce należą do grupy dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Niepowodzenia szkolne, z którymi te dzieci na co dzień się borykają, nie mogą być odnoszone tylko do oceny ich dysfunkcji rozwojowych.

Na pierwszym miejscu, jako nauczyciel terapii pedagogicznej, w pracy z dziećmi dyslektycznymi stawiam ich potrzeby: poczucie bezpieczeństwa, zrozumienie i dowartościowanie, które można z powodzeniem zaspokoić tylko wówczas, jeśli swoje działania wspomagające nieharmonijny rozwój uczniów dyslektycznych opieram na rzetelnej wiedzy o danym dziecku i jego konkretnych problemach. Zapewnij mi to może tylko własna diagnoza pedagogiczna.

Prezentowany poniżej pakiet wewnątrzszkolnej diagnozy pedagogicznej jest wynikiem wielu lat pracy i oparty jest na rzetelnym doświadczeniu. Dotyczy on głównie oceny umiejętności czytania i pisania. Podzielony jest na dwa obszary: „okres wstępny” – tzw. ocena dojrzałości szkolnej oraz „okres szkolny” – od I semestru kl. II do I semestru kl. VI.

Pakiet wewnątrzszkolnej diagnozy pedagogicznej

1. Diagnoza pedagogiczna dojrzałości szkolnej siedmiolatków

a) Diagnozę „dojrzałości szkolnej” prowadzę w pierwszym miesiącu nauki kl. I. Rozpoczynam od przeprowadzenia wywiadu z rodzicami, który, w formie kwestionariusza, rozdaję na pierwszym zebraniu. Pytania zawarte w arkuszu dotyczą głównie dziecka. Proszę, aby rodzice zechcieli udzielić informacji na temat:

- uczęszczania dziecka do przedszkola
- zainteresowań sportowych oraz innych gier i zabaw
- umiejętności samoobsługowych
- zainteresowań różnymi formami zajęć manualnych
- kontaktów z rówieśnikami
- umiejętności czytania.

Proszę również o wyrażenie zgody na prowadzenie indywidualnej diagnozy pedagogicznej, celem lepszego poznania uczniów danej klasy.

b) Na indywidualną diagnozę pedagogiczną składają się następujące elementy:

- ⇒ sprawdzenie umiejętności czytania, w tym czytania ze zrozumieniem w zakresie:
- czytania liter małych i wielkich drukowanych
 - czytania sylab otwartych i zamkniętych
 - czytania prostego tekstu wiązane
 - pytań do tekstu.

c) Na ocenę sprawności grafo – motorycznej oraz koordynacji wzrokowo – ruchowej i percepcji słuchowej składają się:

- szlaczki literopodobne (linie proste, ukośne, łuczki itp.) ograniczone liniaturą o szerokości do 2,5cm, które dziecko ma odwzorować i dokończyć bez odrywania ręki
- rysunek kredkami na dowolny temat, ale uwzględniający jakiś krajobraz, postacie ludzkie i różną kolorystykę
- zestaw ćwiczeń do sprawdzenia słuchu fonemetycznego – wysłuchiwanie głosek w nagłosie, wygłosie (samogłosek i spółgłosek), analiza i synteza wyrazów – podział na głoski i sylaby.

Wyniki wszystkich powyższych ćwiczeń opracowuję wg karty informacyjnej, która przeznaczona jest dla rodziców

i wychowawcy, celem zaplanowania ewentualnych ćwiczeń wspomagających dziecko w pracy indywidualnej.

2. Diagnoza pedagogiczna w zakresie czytania i pisania uczniów klas II – VI

„Okres szkolny” w diagnozie pedagogicznej odnoszę do uczniów od kl. II do VI. Tu również zwracam się do rodziców o wyrażenie zgody na prowadzenie diagnozy w zakresie czytania i pisania, celem zapewnienia odpowiedniego wsparcia tym dzieciom, u których da się zauważyć problemy natury dyslektycznej.

Diagnoza pedagogiczna w tym okresie ma na celu jeszcze jeden aspekt – zebranie pełniejszej informacji o dziecku, które już ma opinię psychologiczną.

a) Poprawność pisania w zakresie ortografii sprawdzam na podstawie tekstu, odpowiednio dobranego do wieku dzieci w trzech etapach:

- przepisywanie
- pisanie z pamięci
- pisanie ze słuchu.

Im klasa starsza, tym teksty są dłuższe o bardziej zróżnicowanym materiale ortograficznym. Ważnym elementem są dla mnie wyrazy o zgodności fonetycznej, czyli „tak piszę, jak słyszę”.

Obok oceny poprawności ortograficznej na podstawie prac dzieci oceniam również poziom graficzny ich pisma.

Obserwacje i wyniki przedstawiam rodzicom, wychowawcy i innym nauczycielom „przedmiotowcom”.

b) Czytanie na poziomie klas II – VI sprawdzam zarówno od strony samej techniki czytania – czytanie głośne oraz rozumienia czytanego tekstu – czytanie głośne i ciche.

Teksty do czytania również dostosowane są do odpowiedniego okresu edukacyjnego. Przygotowuję zatem:

- tekst do czytania głośnego – oceniam technikę czytania, płynność, wyrazistość, tempo, itp.
- pytania do tekstu – sprawdzam zrozumienie przed chwilą przeczytanego tekstu
- tekst do czytania cichego razem z zadaniami w formie pytań zamkniętych i otwartych.

Ważnym elementem w diagnozie jest świadomość dziecka, że ma ono prawo do błędu” – za każdym razem podkreślam ten fakt. *Błędy są dla nas, abyśmy wiedzieli, nad czym jeszcze musimy popracować, co jeszcze sprawia nam kłopoty.*

c) Wg potrzeb w klasach II – VI sprawdzam również czytanie:

- 4 obrazów liter z dwuznakami i głoskami miękkimi
- sylab otwartych i zamkniętych.

d) Ćwiczenia diagnostyczne w zakresie percepcji słuchowej, wzrokowej i sprawności manualnej są analogiczne, jak w „okresie wstępnym”.

Podsumowaniem tak poprowadzonej diagnozy jest analiza wyników z punktu widzenia dziecka – jego mocnych i słabych stron, co stanowi bazę do planowania dalszej pracy.

Interpretacja wyników	
Problem pedagogiczny:	
Wynik badań diagnostycznych	
Diagnoza pozytywna możliwości, umiejętności	Diagnoza negatywna zaburzenia rozwojowe, trudności
Analiza i synteza słuchowa – słuch fonematyczny (dane z naszej diagnozy i ewentualnie z opinii psychologicznej)	
•	•
Analiza i synteza wzrokowa – koordynacja wzrokowo – ruchowa (dane z naszej diagnozy i ewentualnie z opinii psychologicznej)	
•	•
Umiejętności grafomotoryczne i manualne (dane z naszej diagnozy)	
•	•
Czytanie (dane z naszej diagnozy)	
•	•
Pisanie (dane z naszej diagnozy)	
•	•

Jeśli dysponuję opinią psychologiczną oraz prowadziłam obserwację dziecka, interpretację wyników rozszerzam o poniższe dwa elementy:

Rozwój intelektualny (dane uzyskujemy z opinii psychologicznej)	
•	•
Rozwój emocjonalno-społeczny (dane uzyskujemy z prowadzonej przez nas obserwacji i opinii psychologicznej)	
•	•

Na koniec umieszczam wskazówki dla:

- ucznia
- rodziców
- nauczyciela/nauczycieli.

Zaprezentowany sposób prowadzenia przeze mnie diagnozy i dokonania analizy wyników jest zgodny z ogólnie przyjętymi zasadami i pokazuje, że każdy nauczyciel może sam lub też wspólnie, w zespole wychowawczym swojej klasy, przeprowadzić takie ćwiczenia diagnozujące – szczególnie dotyczy to dzieci „ryzyka dyseksji” i dzieci dyslektycznych.

Pozwala to na zgromadzenie o nich szerokiego spektrum niezbędnych informacji, z których każdy zainteresowany: uczeń – rodzic – wychowawca czy nauczyciel przedmiotu może skorzystać w celu wypracowania własnych form pomocy, wspomagających rozwój dziecka. ■

Autorka jest nauczycielem konsultantem ds. kształcenia integracyjnego i terapii pedagogicznej w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Warszawie.